

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46.1 ซึ่งอธิบายถึงเหตุการณ์ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องบริษัทต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 510/2559 โดยมีคำขอท้ายฟ้อง ดังนี้ (1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553 (2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และบริษัทดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สินสุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,569.69 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทนผลประโยชน์อื่นใด และ (3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเรียกบริษัทให้ทำคำให้การแก้คำฟ้อง ทั้งนี้ บริษัทได้ให้พนักงานอัยการจัดทำคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ดังนี้

1. การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม

การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินรวมในการทดสอบการด้อยค่า การคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปีโตรเลียม ปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วอาจแตกต่างกับปริมาณปีโตรเลียมที่นำมาใช้ประโยชน์ได้จริงในอนาคต เนื่องจากการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งในระยะเริ่มต้นของแต่ละโครงการ ผลการประมาณอาจมีความคลาดเคลื่อนสูง แต่ความคลาดเคลื่อนจะลดลงเมื่อดำเนินการผลิตจนใกล้สิ้นสุดโครงการ ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้บริหารเพื่อการดำรงอยู่ของกลุ่มบริษัท ทั้งนี้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญภายในกลุ่มบริษัทประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วโดยใช้วิธีการประมาณที่ใช้กันทั่วไปในอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปีโตรเลียม ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญตลอดจนประสบการณ์ในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการประมาณให้เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

อาจแตกต่างกันไปขึ้นกับดุลยพินิจและประสบการณ์เฉพาะบุคคล นอกจากนี้ ผลการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การรับรู้ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.14 นโยบายการบัญชี - ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติที่สำคัญ - การประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียม และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว ประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายในที่สำคัญที่ได้ออกแบบไว้ และทดสอบการควบคุมภายในที่สำคัญของกระบวนการดังกล่าว โดยเฉพาะการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นำมาจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัทมีความเชื่อถือได้ และการนำข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมาใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย ตลอดจนการพิจารณาการค้อยค่าของสินทรัพย์

2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญภายในกลุ่มบริษัทที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประมาณและจัดทำข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัท

3. ใช้ผลการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมของหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยหน่วยกำกับดูแลดังกล่าวมีกระบวนการและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมภายในประเทศที่ผู้ดำเนินการ โครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) ได้นำส่งรายงานไว้ ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วปี 2559 ของกลุ่มบริษัท กับข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วที่หน่วยกำกับดูแลตรวจสอบได้ และได้กระทบบยอดปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วตามรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วระหว่างปี เพื่อให้ทราบปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วภายในประเทศที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการ โครงการที่ได้รับสัมปทาน ณ สิ้นปี 2560

4. ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัทที่ได้รับรู้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่เหมาะสม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มบริษัท และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายอย่างเหมาะสม

2. ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต

ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นรายการที่มีนัยสำคัญรวมอยู่ในประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนระยะยาวในงบการเงินรวม การเรือถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ ซึ่งวิธีการเรือถอนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ได้แก่ แหล่งพื้นที่บนบก และแหล่งพื้นที่นอกชายฝั่ง ซึ่งมีโครงสร้างหลัก คือ แท่นผลิตกลาง (Central Processing Platforms) แท่นหลุมผลิต (Well Head Platform) หลุมพัฒนา (Development Well) ท่อขนส่ง (Pipeline) และอุปกรณ์การผลิตอื่นที่ใช้ ประกอบกับหลักเกณฑ์แต่ละประเทศที่กำหนดให้ดำเนินการเรือถอนทั้งหมดหรือบางส่วน รวมถึงการเรือถอนในอดีตมีน้อยหรือมีบางลักษณะทำให้กลุ่มบริษัทมีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนค่าเรือถอนจำกัด สำหรับใช้อ้างอิงในการประมาณค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้การคำนวณประมวลการหนี้สินค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิตต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญในการกำหนดข้อสมมติเกี่ยวกับต้นทุนค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิต อัตราเงินเฟ้อ อัตราคิดลด และช่วงเวลาที่จะมีการเรือถอนซึ่งขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของโครงการ ข้อสมมติดังกล่าวจึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญของกลุ่มบริษัท ซึ่งมาจากคณะทำงานด้านการเรือถอนอุปกรณ์การผลิต กลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา กลุ่มงานโครงการผลิต กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ กลุ่มงานการเงินและการบัญชี ในการประมวลการหนี้สินค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิต สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.22 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ - ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอน หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมวลการและข้อสมมติที่สำคัญ - ประมวลการหนี้สิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 28 ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนระยะยาว

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต ประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้และทดสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำประมวลการ การทบทวนและการเปลี่ยนแปลงประมวลการ และการอนุมัติ
2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญของกลุ่มบริษัทที่รับผิดชอบในการจัดทำประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต
3. ประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต โดย
 - 3.1 ประเมินความสมเหตุสมผลของต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต โดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อสมมติที่นำมาใช้ โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับธุรกิจและข้อมูลการเรือถอนจากโครงการอื่นที่มีลักษณะเทียบเคียงกันได้

3.2 ประเมินความเหมาะสมของช่วงเวลารีดอนที่นำมาใช้คำนวณประมาณการหนี้สินค่ารีดอน อุปกรณ์การผลิต โดยพิจารณาความสอดคล้องกับแผนการลงทุนหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.3 ประเมินความสมเหตุสมผลของอัตราเงินเฟ้อ และอัตราคิดลด โดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญ และเทียบเคียงกับแหล่งข้อมูลภายนอก

4. ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของต้นทุนค่ารีดอนที่นำมาคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารีดอน อุปกรณ์การผลิต กับข้อมูลที่ได้รับจากวิศวกรของกลุ่มบริษัททั้ง โครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการใน โครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) และ โครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ร่วมทุน (Non-operator)

5. ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปีที่มีนัยสำคัญของต้นทุนค่ารีดอนที่ประมาณการขึ้น และการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนกับหลักฐานสนับสนุน

6. ทดสอบการคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารีดอนอุปกรณ์การผลิต

7. สำหรับโครงการที่กลุ่มบริษัทได้มีการส่งรายงานแผนงานการรีดอนเบื้องต้น และประมาณการค่าใช้จ่ายในการรีดอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียมต่อหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยรายงานดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรีดอน จากผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ประเมินความน่าเชื่อถือของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท โดยพิจารณาคุณสมบัติ ประสบการณ์การทำงาน และความเป็นอิสระของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยกำกับดูแลกำหนดเกี่ยวกับการใช้ บุคคลภายนอกทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรีดอน

8. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการรีดอนที่เกิดขึ้นจริงกับประมาณการที่จัดทำขึ้น โดยกลุ่มบริษัท เพื่อประเมินความเหมาะสมของการจัดทำประมาณการ ในกรณีที่เกิดผลต่างอย่างมีนัยสำคัญได้พิจารณา ความสมเหตุสมผลของคำอธิบายที่ได้รับจากกลุ่มบริษัทถึงสาเหตุของผลต่างดังกล่าว รวมถึงพิจารณาว่า กลุ่มบริษัทได้นำประสบการณ์ที่ได้รับจากการรีดอนที่เกิดขึ้นจริงในปีปัจจุบัน ไปเป็นข้อมูลสำหรับทบทวน การจัดทำประมาณการอย่างเหมาะสม

3. การด้อยค่าของสินทรัพย์

การด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ เป็นรายการที่มีนัยสำคัญต่อ งบการเงินรวม จากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าโภคภัณฑ์และแนวโน้ม การอ่อนค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐหรือดอลลาร์แคนาดา ทำให้กลุ่มบริษัทได้ตัดสินใจปรับแผนพัฒนา ซึ่งรวมถึงการเลื่อนการตัดสินใจลงทุนขั้นสุดท้าย (Final Investment Decision) ของโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ ออกไป โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าเชิงพาณิชย์ของโครงการ กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นข้อบ่งชี้ว่า สินทรัพย์ของโครงการอาจเกิดการด้อยค่า ซึ่งกลุ่มบริษัทประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ของ โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ โดยใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่าย เนื่องจากมูลค่ายุติธรรม หักต้นทุนในการจำหน่ายของสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าของโครงการที่อยู่ในระยะสำรวจ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จะสะท้อนมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ได้ดีกว่าและให้มูลค่าที่สูงกว่ามูลค่าจากการใช้ ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายคำนวณจากประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คิดลด โดยมีข้อสมมติที่สำคัญได้แก่ ประมาณการราคาน้ำมันและอัตราคิดลดของอุตสาหกรรมออยล์ แชนด์ ตลอดจนปริมาณการผลิต รายจ่ายฝ่ายทุนและรายจ่ายดำเนินงานที่ประมาณการขึ้น อย่างไรก็ตาม ข้อสมมติดังกล่าวได้รวมข้อสมมติที่ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงที่มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายที่กลุ่มบริษัทได้ประเมินไว้อาจแตกต่างจากการใช้ข้อสมมติของผู้ร่วมตลาดทั้งหมด สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

กลุ่มบริษัท ได้เปิดเผยข้อมูลการด้อยค่าของสินทรัพย์ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.18 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ - การด้อยค่าของสินทรัพย์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการ และข้อสมมติที่สำคัญ - การด้อยค่าของสินทรัพย์ และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 21 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ประเมินกระบวนการในการระบุข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า และทำความเข้าใจกระบวนการทดสอบการด้อยค่าและการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน
2. พิจารณาความเหมาะสมของวิธีการที่ใช้ในการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน
3. สื่อสารกับผู้สอบบัญชีของบริษัทภายในกลุ่มเพื่อให้ได้หลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสม โดยสอบทานการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ของผู้สอบบัญชีของบริษัทภายในกลุ่ม ซึ่งมีวิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

3.1 การประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายอย่างเป็นอิสระด้วยแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นเอง โดยนำจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของกระแสเงินสดในอนาคตที่จะได้รับจากปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบตามรายงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอกซึ่งสะท้อนมุมมองของตลาดมาใช้ รวมทั้งใช้ตัวชี้วัดของตลาดที่เกี่ยวข้องได้และทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหว เพื่อให้ได้ช่วงของมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายที่ยอมรับได้ และนำไปเปรียบเทียบกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายที่ประเมินขึ้น โดยบริษัทภายในกลุ่มว่าตกอยู่ในช่วงดังกล่าว

3.2 การประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสมมติที่ผู้เชี่ยวชาญภายนอกใช้ในการจัดทำรายงานปริมาณทรัพยากรที่อาจผลิตได้และปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบ ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้กับแบบจำลอง

3.3 การประเมินความรู้ ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้เชี่ยวชาญภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานดังกล่าว

4. การขายเงินลงทุน

การขายเงินลงทุนเป็นรายการที่มีนัยสำคัญในงบการเงินเฉพาะกิจการ ในระหว่างปี 2560 บริษัทได้เสร็จสิ้นการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท โดยการขายหุ้นทั้งหมดที่บริษัทถืออยู่ในกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจปิโตรเคมี รวมถึงธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะการดำเนินธุรกิจที่มีความต่อเนื่องกัน พร้อมทั้งโอนสัญญาเงินให้กู้ยืม และขายสิทธิในการดำเนินโครงการ รวมทั้งทรัพย์สินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ตกลงกัน ให้แก่บริษัทย่อยของบริษัทที่เป็นบริษัทแกนของธุรกิจปิโตรเคมี ทั้งนี้ ในการกำหนดราคาขายบริษัทได้ให้มีการประเมินมูลค่ายุติธรรม โดยได้จ้างผู้เชี่ยวชาญทางการเงินอิสระเพื่อหามูลค่ายุติธรรมของหุ้นรวมทั้งทรัพย์สินของแต่ละบริษัทภายในกลุ่มที่ขาย ซึ่งการประเมินมูลค่ายุติธรรมต้องใช้ประมาณการและข้อสมมติที่สำคัญรวมถึงการเลือกใช้วิธีการคำนวณมูลค่ายุติธรรมที่เหมาะสมในแต่ละบริษัทภายในกลุ่มที่ขายและการใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญของผู้บริหาร สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลการขายเงินลงทุนในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12 การปรับโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นและการขายเงินลงทุน ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณหามูลค่ายุติธรรม รวมทั้งประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้เกี่ยวกับการขายเงินลงทุน
2. ประเมินความรู้ ความสามารถ และความเป็นอิสระของผู้เชี่ยวชาญทางการเงินอิสระที่บริษัทจ้างในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของหุ้น รวมทั้งทรัพย์สินของแต่ละบริษัทภายในกลุ่มที่ขาย
3. สอบทานวิธีการประเมินมูลค่ายุติธรรม และประเมินความสมเหตุสมผลของประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณมูลค่ายุติธรรม รวมถึงความสมเหตุสมผลของอัตราคิดลดที่เปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลภายนอก
4. สอบถามผู้บริหารถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ในการขายเงินลงทุน
5. พิจารณาความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการขายเงินลงทุน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีแต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัทภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เพื่อป้องกันไม่ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบัน และกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

(นางสาวพวงชนนาถ จริยะจินดา)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวมะยุรีย์ จันทะมาตย์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 7

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561